

صورجلسه شورای اجتماعی مشترک با کارگروه اجتماعی، فرهنگی، سلامت، زنان و خانواده استان

رئیس جلسه:	تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۵/۶/۱۸	شماره دعوتنامه: ۱۰۳۰۴۶
جناب آقای قمری معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی	مکان برگزاری: سالن پیامبر اعظم استانداری	تاریخ دعوتنامه:
استانداری		۱۴۰۵/۶/۱۵

ششمین جلسه شورای اجتماعی به صورت مشترک با کارگروه اجتماعی، فرهنگی، سلامت، زنان و خانواده استان در سال ۱۴۰۵ به ریاست معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری با حضور نمایندگان وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در تاریخ ۱۴۰۵/۰۶/۱۸ در محل سالن جلسات استانداری برگزار گردید. دستور کارهای جلسه:

- ۱- بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت و بهداشت استان
- ۲- تبیین و بررسی نحوه اجرای طرح شهر سالم و ایمن با رویکرد محله محور در سطح استان

اهم مطالب مطرح شده:

جناب آقای قمری معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی: طرح «شهر سالم» در این استان با تدبیر دانشگاه‌های علوم پزشکی اراک، ساوه و خمین از محدوده یک شهر فراتر رفته و برای کل استان برنامه‌ریزی شده است. امروز که مدافعان این مرز و بوم جان خود را هدیه می‌کنند، تأمین سلامت روان جامعه و ایجاد امنیت، آسایش و آرامش برای مردم، اهمیتی دوچندان یافته است. هنگامی که این طرح برای اجرا در استان مطرح شد، بیشتر استان‌ها تنها یک شهر را به عنوان «شهر سالم» انتخاب کردند، اما در استان مرکزی برنامه‌ریزی‌ها بر پایه تأکیدات استاندار برای کل استان صورت گرفته و نباید فقط به یک عنوان و یک نام بسنده کرد. در سال ۱۴۰۴ به همت دانشگاه علوم پزشکی استان، گام‌های بلندی در حوزه زیرساخت‌های بهداشت و درمان، امکانات، تجهیزات و لجستیک برداشته شده و این اقدامات در ساوه و خمین نیز با تلاش دانشکده‌های علوم پزشکی مربوطه در حال اجراست. آمار مرگ و میر استان نشان می‌دهد بیماری‌های قلبی و عروقی بالاترین رتبه را دارد، از این رو ورزش‌های همگانی و تحرک بدنی می‌تواند راهگشا باشد. وزارت ورزش و جوانان باید در برنامه‌ریزی‌های خود بر توسعه ورزش همگانی و سلامت عمومی تمرکز کند. محیط زیست در کاهش آلودگی هوا سلامت مردم را مدنظر قرار دهد، شهرداری‌ها در ایجاد فضاهای مناسب و فضای سبز به موضوع سلامت توجه کنند. آموزش و پرورش نیز این موضوعات را در برنامه‌های آموزشی مدارس بگنجانند. با اصلاح قانون و تأکید بر استفاده از کلاه ایمنی می‌توان سالانه جان هشت تا نه هزار نفر را از مرگ (ناشی از تصادفات) نجات داد که این وظیفه نیروی انتظامی است. وی با تأکید بر لزوم تبدیل مفهوم شهر سالم به یک اصل بنیادین در برنامه‌ریزی‌های اجرایی استان، خواستار همراهی و مشارکت همه‌جانبه دستگاه‌های اجرایی و آحاد مردم برای تحقق این امر مهم شد. وی در ادامه آموزش و پرورش را یکی از ارکان کلیدی اجرای برنامه «شهر سالم» دانست و ضرورت آموزش مفاهیم سلامت از دوران مدرسه و گنجاندن این مفاهیم در برنامه‌های آموزشی و فوق برنامه دانش‌آموزان را یادآور شد. ایشان با اشاره به برنامه‌های محله محور اجرا شده در سطح شهرستان‌های استان، بر نقش حیاتی مردم و نهادهای مردمی در تحقق اهداف شهر سالم تأکید و افزودند: بدون مشارکت و حمایت مردم، دستیابی به اهداف «برنامه شهر سالم» به عنوان یک دغدغه و اصل مهم در استان، میسر نخواهد شد. ایشان از مدیران دستگاه‌های اجرایی استان و فرمانداران خواستند تا موضوع شهر سالم را در قالب برنامه اقدام شبکه مدیریت محله محور و در چهار چوب برنامه‌ریزی‌های اجرایی، پروژه‌های عمرانی و برنامه‌های آموزشی خود لحاظ کنند و اجرای این برنامه را در اولویت کاری شهرستان‌ها قرار دهند که در این راستا تیم‌های ارزیابی نیز بر روند اقدامات دستگاه‌ها در این زمینه نظارت خواهند داشت. مسئولان استانی نیز باید در برنامه‌ریزی‌های خود، شاخص‌های سلامت (برنامه شهر سالم) را مدنظر قرار دهند تا شاهد بهبود کیفیت زندگی و شرایط اجتماعی مردم باشیم. وی در پایان اجرای طرح شهر سالم وایمن را بسیار مهم دانستند و افزودند: شهر سالم دارای ۱۲ هدف اجرایی کلیدی (شیوه زندگی سالم، پیوندهای اجتماعی، کیفیت مسکن، دسترسی به فرصت‌های شغلی و امکانات، تولید غذای ارزان قیمت، ایمنی، برابری، کیفیت هوا و آب، رعایت اصول بهداشتی در خاک و منابع معدنی و مسائل زیست محیطی و...) می‌باشد که دستگاه‌های مربوطه باید این اهداف را در محور برنامه‌های خود قرار دهند.

جناب آقای نظری رئیس دانشگاه علوم پزشکی اراک: «پروژه شهر سالم» با هدف بهبود کیفیت زندگی و ارتقای سلامت عمومی از طریق بهسازی محیط اجرا می‌شود. نظام سلامت در بهترین شرایط تنها می‌تواند ۲۵ درصد از علل اصلی مرگ را اصلاح کند و اصلاح مابقی عوامل نیازمند ورود و همکاری سایر دستگاه‌های خارج از حوزه سلامت و بهداشت است. استان مرکزی حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر جمعیت دارد که بیش از ۴۰۰ هزار نفر از آنان در روستاها ساکن هستند. با وجود همه برنامه‌های اجرا شده، شاخص‌های سلامت در برخی شهرستان‌های استان از جمله خمین و ساوه همچنان نیازمند توجه ویژه است. شایع‌ترین علل مرگ در استان مرکزی شامل: بیماری‌های قلبی-عروقی، سرطان‌ها، حوادث ترافیکی و بیماری‌های دستگاه تنفسی است. بیشترین آسیب وارد شده به جامعه نیز در همین پنج حوزه است که باید در جهت اصلاح آن‌ها تلاش شود. وی با بیان اینکه کنترل بسیاری از این عوامل، خارج از حوزه اختیارات وزارت بهداشت است، تصریح کرد: برای نمونه، انجام مناسب فعالیت فیزیکی و پیاده‌روی روزانه می‌تواند تا ۴۰ درصد موارد سرطان را کاهش دهد، بنابراین برای بهبود شاخص‌های سلامت استان به کمک همه دستگاه‌ها نیاز داریم. عوامل خطر اصلی سلامت در استان فشار خون بالا، تغذیه ناسالم، مصرف مواد مخدر و دخانیات و کم تحرکی شناخته شده است. بخشی از این عوامل مانند نظارت بر سلامت روشن‌ها و مواد غذایی تولیدی در کارگاه‌ها، در ارتباط با سایر ارگان‌ها است و مستلزم نظارت مؤثر آن مجموعه‌هاست. با توجه به وضعیت سلامت استان اجرای طرح شهر سالم وایمن در اولویت بوده و شهر سالم، شهری پویا است. در شهر سالم

سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی و ایمنی شهروندان در تمام سیاست‌گذاری‌ها و تصمیمات توسعه‌ای ملاک عمل قرار می‌گیرد. "برنامه ملی اقدام شبکه مدیریت محله محور" در این راستا می‌تواند راهگشا باشد.

جناب آقای دکتر مبینی مدیر ملی برنامه شهر سالم در وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی کشور: برنامه شهر سالم از سال ۱۳۷۰ از تهران آغاز شد، در سال ۱۳۷۴ به روستای سالم رسید، شبکه ملی در سال ۱۳۹۶ تشکیل شد، در سال ۱۴۰۰ تهران به عنوان اولین شهر ایمن ایران به شبکه جهانی شهرهای سالم پیوست. اکنون استان مرکزی در مسیر الگوسازی «استان سالم» حرکت می‌کند. هماهنگی بین‌بخشی کلید موفقیت و پایداری این برنامه است. ما شهرهایی در ایران داریم که فقط موضوع "شهر سالم" پرداخته‌اند اما به عنوان «استان سالم» هنوز در کشور الگویی نداریم که استان مرکزی می‌تواند در این زمینه به عنوان یک تجربه موفق و الگو معرفی شود. ۵۵ درصد مردم جهان در شهرها زندگی می‌کنند و در ایران این رقم به حدود ۸۰ تا ۸۵ درصد رسیده است. در کنار رفاه و آسایشی که شهرنشینی فراهم کرده، چالش‌هایی مانند: خدمات بهداشتی، محیط‌زیست، اقتصاد بازار، رشد جمعیت، آموزش و کیفیت مسکن جامعه شهرنشین را تهدید می‌کند. تنها ۲۰ تا ۲۵ درصد عوامل تعیین‌کننده سلامت جامعه در حوزه بهداشت و درمان است، اما معمولاً تمام هزینه‌های حوزه سلامت به این بخش ختم می‌شود. وی «برنامه شهر سالم» را برنامه‌ای پویا دانست که بستر مناسبی برای ارتقای تعهد مدیران ارشد در سطح استان و شهرستان، افزایش هماهنگی و هم‌افزایی بین شرکا بر اساس دورنما، افزایش مشارکت در جامعه و استفاده از ظرفیت سازمانهای مردم‌نهاد خواهد بود. "برنامه ملی اقدام شبکه مدیریت محله محور" که در استان مرکزی پیشرفت خوبی داشته، زمینه را برای اجرای "طرح شهر سالم و ایمن" فراهم خواهد نمود. لازم است کارگروه‌های تخصصی نسبت به شناسایی و اولویت‌بندی موضوعات، تدوین برنامه‌های عملیاتی، اجرای مداخلات با همکاری بین‌بخشی، شناسایی پتانسیل‌های شهری و ادغام برنامه‌های (موازی) اقدام کنند.

جناب آقای دکتر جمالیان نماینده مردم شهرستان‌های اراک، خنداب و کمijan در مجلس شورای اسلامی: ایشان تغییر رویکرد از درمان به پیشگیری را محور طرح «شهر سالم و ایمن» عنوان و افزودند: تأمین سلامت مردم نیازمند همکاری همه‌جانبه دستگاه‌ها و توجه به مولفه‌هایی مانند هوای سالم، تغذیه مناسب و تحرک است. طرح جایگزینی مازوت در نیروگاه سازند مراحل کارشناسی را پشت سر گذاشته و در انتظار تصویب شورای اقتصاد کشور است. با تصویب و اجرای این طرح، گام مؤثری برای کاهش آلودگی هوا و حفاظت از سلامت مردم اراک برداشته خواهد شد.

جناب آقای دکتر بیاتی نماینده مردم تفرش، آستیان و فراهان در مجلس شورای اسلامی: ایشان پیشگیری از بیماری‌ها و آلودگی محیط را از مهم‌ترین راهکارهای داشتن شهری سالم و ایمن دانستند. وی با تأکید بر ضرورت مشارکت مردم در اجرای طرح شهر سالم و ایمن افزودند: شهر متعلق به همه مردم است و همان‌طور که نظافت و سلامت در محیط خانه اهمیت دارد، باید در محیط شهری و روستایی نیز مورد توجه قرار گیرد. فرمانداران، شهرداران و دهیاران باید با اجرای اقدامات پیشگیرانه و رعایت اصول بهداشتی، زمینه ارتقای سلامت مردم و جلوگیری از آلودگی محیط را فراهم کنند.

جناب آقای حاج علی بیگی فرماندار شهرستان اراک: ایشان با تأکید بر ضرورت توجه همزمان به ابعاد مادی و معنوی زندگی انسان افزودند: برنامه‌های مختلف حوزه سلامت در کشور طی سال‌های گذشته منجر به افزایش حدود ۲۲ سال به شاخص "امید به زندگی" کشور شده، اما گام بعدی و مهم‌تر باید معطوف به ارتقای کیفیت و معنای زندگی انسان باشد. اگر برای شهر کالبد و زیرساخت طراحی می‌کنیم، باید به ابعاد فرهنگی و معنایی زیست انسان نیز توجه شود. برای ایجاد جامعه‌ای سالم، تاب‌آور و برخوردار از روحیه استقامت و شجاعت باید برنامه‌ریزی داشته باشیم. برای تحقق مفهوم شهر سالم، لازم است اقدامات از سطح محله آغاز شود و با سالم‌سازی محلات، این رویکرد به تدریج در سطوح بالاتر جامعه گسترش پیدا کند. در این راستا باید از ظرفیت "برنامه ملی اقدام شبکه مدیریت محله محور" استفاده بهینه گردد. وی در پایان افزود: در شهرستان اراک بیش از ۱۱۰ محله شناسایی و طراحی شده و تنها در شهر اراک ۵۶ محله (شورای پیشرفت محله) تشکیل شده که در ذیل آن‌ها کمیته سلامت پیش‌بینی شده است.

جناب آقای مددی فرماندار محترم کمijan: "برنامه شهر سالم و ایمن" در شهرستان با توجه به مولفه‌های سلامت، تقویت همکاری‌های بین‌بخشی، استفاده از ظرفیت دستگاه‌های اجرایی و افزایش مشارکت مردم در قالب برنامه ملی اقدام شبکه مدیریت محله محور؛ در حال اجراست. در این راستا کارگروه‌های هفت‌گانه تخصصی تشکیل شده و اقدامات شهرستان بر اساس شاخص‌های تعیین‌شده در برنامه شهر سالم (۸۰ شاخص مورد تأکید سازمان بهداشت جهانی) دنبال می‌شود.

مصوبات جلسه :

ردیف	شرح مصوبه	مهلت اقدام	دستگاه/مسئول اجرا
۱	فرمانداران معتمد به عنوان "روسای مجامع سلامت شهرستان ها" با همکاری دانشگاه علوم پزشکی استان (و دانشکده های علوم پزشکی ساوه و قمین) نسبت به برگزاری منظم جلسات مجمع سلامت شهرستان و نظارت بر اجرایی شدن شاخص های مربوطه اقدام نمایند. دانشگاه علوم پزشکی استان (دبیرخانه شورای سلامت و امنیت غذایی استان) به صورت دوره ای (فصلی یا سالانه) عملکرد مجامع سلامت شهرستان ها را ارزیابی و نتایج آن را در جلسات آتی کارگروه اجتماعی، فرهنگی، سلامت، زنان و خانواده استان ارائه نماید.	مستمر	فرمانداری های شهرستان های تابعه، دانشگاه علوم پزشکی استان (دبیرخانه شورای سلامت و امنیت غذایی استان)
۲	دانشگاه علوم پزشکی استان، با مشارکت دستگاه های اجرایی ذیربط، نسبت به برنامه ریزی و برگزاری همایش "صیانت از حقوق مردم در حوزه سلامت استان" حداکثر تا پایان سال ۱۴۰۵ اقدام نمایند.	تا پایان سال ۱۴۰۵	دانشگاه علوم پزشکی استان
۳	دانشگاه علوم پزشکی استان با همکاری و با مشارکت دستگاه های اجرایی ذیربط نسبت به برنامه ریزی و برگزاری همایش "نان و آرد کامل در استان" اقدام نماید.	در اسرع وقت	دانشگاه علوم پزشکی استان، اداره کل بهداشت کشاورزی استان، اداره کل غله و خدمات بازرگانی استان و اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان
	در راستای کاهش حوادث و سوانح ترافیکی در محورهای مواصلاتی استان و اهمیت دسترسی سریع به اطلاعات حوادث جاده ای؛ اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان تمهیدات لازم را به منظور فراهم نمودن دسترسی اورژانس ۱۱۵ به تصاویر دوربین های پایش تصویری جاده ای (به ویژه در نقاطی که فاقد آنتن دهی مناسب می باشند) اتخاذ نماید.	مستمر	اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان - دانشگاه علوم پزشکی استان (اورژانس پیش بیمارستانی و فوریت های پزشکی (۱۱۵))
۴	با توجه به اهمیت موضوع "شیر مادر برای سلامت نوزادان" دانشگاه علوم پزشکی استان با همکاری کلیه دستگاه های اجرایی عضو کارگروه نسبت به ترویج موضوع اقدام نمایند.	تا پایان سال ۱۴۰۵	دستگاه های اجرایی عضو کارگروه - دانشگاه علوم پزشکی استان

محمد امین باقری

مدیر کل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری

و دبیر شورای اجتماعی و کارگروه اجتماعی، فرهنگی، سلامت، زنان و

خانواده استان